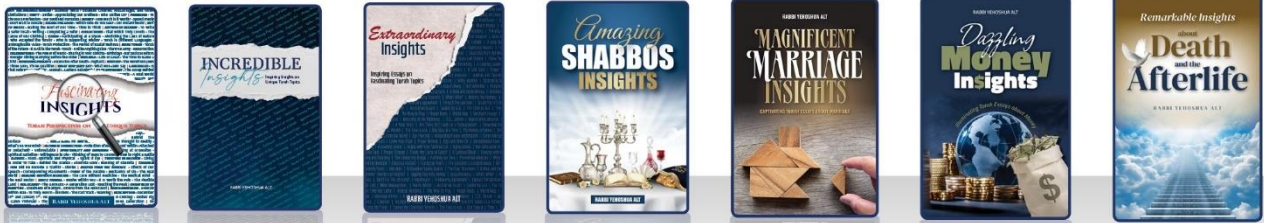

רעיונות אצוואלדיאע

פרשת ויקרא תשפ"ד, עלון מס' 525

צו קויפן איינער פון דער מחבר'ס ספרים, און באשטעלן אז עס זאל אנקומען ביי דיין טיר, ביטע שיק אן אימייל צו : yalt3285@gmail.com אדער קענט איר קוקן ביי: (<https://amzn.to/3eyh5xP>)

מיר פאָ רשפּרייטן הערליכע דברי תורה איבער דעם גלאָב

קאָנאָדע • טשילע • טשיינאַ • טשעכיי • ענגלאַנד • פראַנקרייך • דייטשלאַנד • גיבראַלטאַר • האַלאַנד • בראַזיל • ארגענטינע • עסטרייך • אויסטראַליע • בעלגיעאונגארן • אינדיאַ • ארץ ישראל • איטאליע • מעקסיקא • פאַנאַמאַ • פּוילן • רוסלאַנד • דרום אפריקע • שווייץ • אוקריינאַ • פאראייניגטע אַראַבער עמיראַטעס • ארצות הברית • ווענעזועלאַ

צו פאַרבינדן די טויזנטער לייענער און באַקומען די גליונות בחינם, אָדער צו שיקן הערות אָדער תשובות, ביטע דער פאַרבינדטאייך מיט הרב יהושע אַלט yalt3285@gmail.com דער גליון ווערט געליינט אין זעקס קאנטינענטן און אין איבער פערציג לענדער ארום דער וועלט.

This newsletter can also be viewed in **English** at: <https://bit.ly/3z9qF5E>
דעם נוזלעטער קען מען אויך זען אויף אידיש ביי <https://bit.ly/38RvdTI>
Pour voir ou télécharger la version **Française**: <https://parshasheets.com/?s=Fascinating+Insights>
אפשר לקרוא את עלון זה בעברית באתר דרשו <https://bit.ly/3mGmEOZ>
Archives: <https://parshasheets.com/?s=Rabbi+Yehoshua+Alt>

דער מחבר ערלויבט און שטיצט סיי ווער עס וויל פאַ רשפּרייטן דעם גליון צו דעם ציבור.

לעילוי נשמת הרב שלום דובער בן הרב יצחק ז"ל והרב צבי בן הרב שמואל זאנוויל ז"ל

פאַרמיידן קריגערייען

דער איידעם פון דער נודע ביהודה (1713-1793), באקאנט אלס רב יוסף הצדיק, איז געפרעגט געווארן דורך הרב ישראל יונה לאנדא די פאלגענדע: עס איז געווען א שטענדיגע חזן פאר די ימים נוראים וואס איז געווען א מאראליש נידעריגע מענטש. כאָטש די מענטשן האָבן הנאה געהאט פון זיין קול, האט דער רב געוואוסט אַז ער איז מאַראַליש נידעריג. ער האט דעריבער געפילט אז ער דארף מאכן א מהומה ווייל ווי אזוי קען מען האבן אזא חזן פאר די ימים נוראים? האָט אים ר' יוסף הצדיק געענטפערט אין אַ בריוו "מוטב שיעמוד צלם בהיכל" ... עס איז בעסער צו שטעלן אַ געטשקע אין בית הקודש, ווי אַז ס'זאל זיין אַ מחלוקת צווישן דאס אידישן פּאָלק.

ווי טוען מיר באגריסן מענטשן? מיט'ן וואָרט "שלום". דאָס זעלבע וואָרט איז אויך ווי מיר געזעגענען זיך. דאָס איז ווייל אפילו אויב מיר דיסאַגרייען, עס איז אַלעס אין דעם קאָנטעקסט פון שלום, אַז מיר האבן ליב איינער דעם אנדערן.

דער סאטמארער רבי, רבינו יואל זי"ע (עס קען זיין א חידוש פאר טייל אבער דער סאטמארער רבי, וועלכער איז געווען באזונדערס באקאנט אז ער איז קעגן מדינת ישראל, האט געפאסט די זעקס טעג פון דער זעקס טעג מלחמה (ער האט געגעסן ביינאכט) און האט כסדר געדאווענט אין יענער תקופה אז אידישע זעלנער זאלן נישט ווערן פארוואונדעט אדער אומגעקומען.) האט שטארק נישט מסכים מיט אנדערע, אבער ער האט זיי געגעבן צדקה ווייל למעשה האט ער זיי ליב געהאט. די חלוקי דעות איז געווען אין דעם קאָנטעקסט פון שלום.

מיר זעהן דאס ביי אנדערע גרויסע צדיקים ווי הרב עובדיה יוסף וואס באצייכנט צו הרב אלישיב אלס "ידידינו", אונזער פריינד, כאטש די שיטות פון די צוויי גדולים האבן זיך שטארק געענדערט.

ווען הרב גיפטער האט געדארפט פארמאכן זיין ישיבה, האט דער ליובאוויטשער רבי געשיקט א שליח צו רב גיפטער, וועלכער איז געווען קעגן חב"ד. דער מעסעדזש איז געווען אז אויב ער וויל פארמאכן די ישיבה צוליב פינאנציעלע סיבות, זאל ער עס בעסער לאזן אפען און דער ליובאוויטשער רבי וועט נעמען די פולע אחריות אויף די פינאנצן.

עס זענען געווען צוויי חסידישע אדמו"רים וואס זענען געווען פארמישט אין א מחלוקת. ווען איינער פון די רבנים איז נפטר געווארן, האט זיין זון שלום געמאכט מיט'ן צווייטן רבי'ן. ווען זיינע חסידים האָבן געפרעגט ווי אזוי ער קען מאַכן שלום מיט דעם אַנדערן רבי'ן אויב זיין פאָטער האָט נישט, האָט ער געענטפערט: "איך האָב נישט די תורה און די תפילה פון מיין פאָטער. זאָל איך אויך האַלטן אויף זיין מחלוקת?!"

ווען הרב שרגא פייבל מענדלאוויטש זצ"ל האט גערעדט וועגן קריגערייען וואס האבן פריער געפלאגט דאס אידישע פאלק, פלעגט ער דערמאנען דעם פאלגנדע משל. עס אי געווען א רייכער מענטש, וועלכער האט געלעבט א פארמעגליכע לעבן מיט צוויי איידעמער, איינער האט נישט געגעסן קיין פלייש, און דער צווייטער האט נישט געגעסן מילכיג. אסאך יארן האט דער עושר זיי ביידע געפיטערט אין זיין הויז לויט זייערע טעם. איינער איז געזעסן ביי איין טיש מיט זיין משפחה און געגעסן פלייש, און דער צווייטער איז געזעסן ביי א צווייטן טיש מיט זיין משפחה און געגעסן מילכיג. סוף-פלי-סוף האָט דער שווער פאַרלוירן זיין פאַרמעגן און געגעבן פאַר דער גאַנצער משפחה ברויט און קאַרטאָפּל. האָט ער געזאָגט צו זיינע איידעמעס: „יעצט אַז איך קען זיך נישט אפארדן פליישיגע אָדער מילכיגע מעדנים, פאַרוואָס זאלט איר זיצן ביי באַזונדערע טישן?" אזוי אויך היינט, האט געזאגט ר' שרגא פייבל מענדלאוויטש, פעלט אונז די גרויסקייט, די וויסנשאפט, די ברען און די שטארקייט פון די פון פריערדיגע צייטן - מיר האבן נישט קיין פלייש און נישט קיין מילכיגס - איז עס נישט קיין טעם צו עסן ביי באַזונדערע טישן.

פערל האַרבאַר לעקציע

א מענטש זאל זיך האלטן אזוי פארנומען מיט מעשים טובים, אז ער זאל נישט האבן קיין צייט פאר זינד. א מענטש וואס איז פארנומען מיט לערנען תורה, דאווענען, טוהן חסדים וכדומה, האט נישט קיין צייט צו זינדיגן.

וועגן די פילע מענטשן וואס ליידן נעבאך פון גייסטיגע קראַנקייט היינט וואָס דאַרפן סייקיאַטריק הילף, האט אַן עלטערע מענטש אויסגעדריקט אַז ווען ער איז געווען יונגער "מיר זענען געווען צו פאַרנומען מיט מאַכן אַ לעבן צו זיך פאַרגינען צו זיין משוגע!"

עס איז געווען אַ 17-יאָר-אַלט וואס האט געארבעט אויף אַ שיף אין פערל האַרבאַר אין האַוואַיי. דעם באַרימטער טאַג לפורענית, דעם 7טן דעצעמבער 1941, נאך דער יאַפּאַנישער אַטאַקע, האט דאס אינגל געראטעוועט אסאך מענטשן דורכאויס דער נאַכט. דער קומענדיגער טאַג האט ער געמוטשעט מיט טיף טראָומע, איבערלעבנדיג די האַרראָווינג געשעענישן. ער האָט געזוכט הדרכה און האָט זיך געבינדן מיט אַ משפּיע וואָס האָט געפרעגט, "אויב דו ביסט יעצט סטראַגאַלינג, ווי אזוי האָסטו געזעהן צו ראַטעווען אַזוי פיל נפשות אויף 7 דעצעמבער?" דער בחור האָט ערקלערט אַז ער איז געווען אַזוי פאַרנומען מיט העלפן אַנדערע אַז ער האט נישט געהאט קיין צייט צו טראַכטן. זיין משפּיע האָט דערנאָך געראַטן, "פאַרוואס טוסטו נישט פאַרזעצן צו העלפן מענטשן?" דער בחור האט דעמאָלט זיך איינגעשריבן אין אַ פאַראַמעדיקס קורס און דעדאַקייטאַד זיין צייט צו הצלת נפשות. דאָס האָט אים געהאַלטן.

ר' אלט זכה ללמוד תחת הרה"ג מרדכי פרידלענדער זצ"ל והוסמך לרבנות על ידי הרה"ג זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל. ר' אלט הוציא שבעה ספרים במגוון נושאים בעניני יהדות ומחשבת ישראל. כתביו מופיעים באנגלית, אידיש, עברית, גרמנית וצרפתית.